

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING

No. 322

Deel XIV

1 April 1952

Adres der Redactie :

B. J. LEMPKE, Oude IJselstraat 12^{III}, Amsterdam-Zuid 2 — Nederland

INHOUD: S. Leefmans: In Memoriam R. A. Polak (p. 49). — B. H. Klynstra: Het genus *Notiophilus* Dum. (Col.) in Nederland (p. 51). — J. Meltzer en H. Elings: Enige biologische bijzonderheden van *Drosophila fasciata* Meig. (p. 55). — Hermann Gisin: *Onychiurus vanderdrifti* n. sp. (Collembola) (p. 61). — C. de Jong: Entomologische Notities I (p. 62). — Korte mededelingen: (p. 50: Oproep; p. 60: S. van Heijnsbergen, Ontvangen; p. 61: Correctie; p. 63: M. W. Camping, D. Piet, G. Kruseman; p. 64: H. J. L. T. Stammeshaus, A. J. Gorter, C. H. Didden, Bibliotheek).

In Memoriam R. A. Polak

DIV. INS.

U.S. NATL. MUS.

Op 19 Februari j.l. overleed onze vriend POLAK in de hoge leeftijd van 83 jaar. De laatste jaren was hij sukkelend, vooral door een val, waarbij hij zijn dijbeen gebroken had. Toch was hij de laatste keren dat ik hem bezocht welgemoed en rookte tevreden zijn pijp.

POLAK was onderwijzer en een dergenen, die naast HEIMANS en THIJSSE en anderen, veel hebben gedaan om belangstelling te wekken voor de biologie. Hij heeft grote verdiensten, doordat hij vooral veel heeft bijgedragen tot de meerdere interesse van de jongeren, en van het grote publiek in het algemeen, voor de entomologie. In het bijzonder was hij bekend door de oprichting en verzorging van het Insectarium in Artis te Amsterdam, verder door zijn populaire geschriften in *De Levende Natuur* en in het *Algemeen Handelsblad*; de laatste later gebundeld in het prettig geschreven boekje: „Het leven van eenige merkwaardige en schadelijke insecten”, verschenen bij ALLERT DE LANGE te Amsterdam.

Het Insectarium was in 1899 op zijn initiatief tot stand gekomen en is tientallen jaren door hem verzorgd. Het was in alle opzichten een groot succes.

Hoe genoten wij, jongeren, van zijn smakelijke, interessante en goed geïllustreerde artikelen over hetgeen in het Insectarium van seizoen tot seizoen te zien viel, en niet minder van het Insectarium zelf.

De verzorging daarvan eiste heel wat kennis en ervaring! Altijd was POLAK bereid ons jongeren in te lichten inzake kweek en preparatiemethoden van insecten. Zoals Artis in het algemeen, heeft ook het Insectarium zeer stimulerend gewerkt op het onderwijs en doet dit nog, want het Insectarium wordt nog steeds goed verzorgd en is nog steeds een grote attractie. Het moet POLAK een grote troost zijn geweest, dat, toen hij het niet meer kon, zijn werk door anderen op dezelfde voet werd voortgezet. Zijn naam is onverbrekkelijk met het Insectarium verbonden.

Door de verzorging daarvan was hij in de gelegenheid vele interessante en wetenschappelijk waardevolle waarnemingen te doen, die hij op de vergaderingen van de Entomologische Vereeniging heeft medegedeeld.

en die in de verslagen te vinden zijn. Tot de ongemakken van de ouderdom het hem onmogelijk maakten, heeft hij die vergaderingen geregeld bijgewoond.

Ook was hij vroeger vaak aanwezig op de Amsterdamse Entomologische Club, waarvan hij een der oprichters was (1899), evenals van de Nederl. Natuurhistorische Vereniging.

Zoals velen, die in de studie der natuur hun levensgeluk vinden, was POLAK een gelukkig, en door verspreiding van nuttige en levenverrijkende kennis, een zeer nuttig mens.

Zijn vrienden zullen hem niet spoedig vergeten.

S. LEEFMANS.

Oproep.

tot internationale samenwerking voor de studie van de vliegtijden van enige Europese vlinders.

Een groot aantal gegevens is reeds verzameld om de phaenologie der insecten op een bepaalde plaats of in een kleiner gebied te bestuderen. Daarentegen zijn er nog zeer weinig pogingen gedaan om de phaenologie van soorten in een groter gebied na te gaan.

Om een dergelijk onderzoek mogelijk te maken heeft men het plan opgevat tot internationale samenwerking in een zo groot mogelijk deel van Europa te komen. Wij verzoeken aan de lepidopterologen aan hun landgenoot onder de ondergetekenden opgaven over 1 of meer van de volgende soorten in te sturen :

Pieris brassicae L., *P. napi* L., *Anthocharis cardamines* L., *Leptidea sinapis* L., *Aglais urticae* L., *Gonepteryx rhamni* L., *Maniola jurtina* L., *Plusia gamma* L.

De volgende gegevens zijn gewenst :

1. Naam en adres van waarnemer.
2. Plaats van waarneming met opgave van hoogte boven zeespiegel. Eventueel ook richting en afstand van een makkelijk te vinden plaats opgeven.
3. Soortnaam en datum van eerste waarneming.

Wanneer meer generaties voorkomen, dan opgaven over elk daarvan. In vele gevallen is moeilijk te beoordelen, welk ex. het eerste van een nieuwe generatie is. In dat geval wordt men verzocht het totaal aantal generaties op de betreffende vindplaats aan te geven. Wanneer data van andere jaren aanwezig zijn, dan gelieve men ook deze in te zenden.

Verzamelaars, die bereid zijn, materiaal van de genoemde soorten te verzamelen, worden verzocht, zich met een van de 2 eerste ondergetekenden in verbinding te stellen.

Dr C. B. WILLIAMS
Rothamsted Exper.
Stat. Harpenden
(Herts)
England

Dr B. PETERSEN
Zool. Instit.
Uppsala
Schweden

B. J. LEMPKE
Oude IJselstr. 12III
Amsterdam-Z. 2

[Dit plan, ontstaan op het Congres, doorkruist wel enigszins onze trekvlinderwaarnemingen. Het beste lijkt me, dat degenen, die willen meewerken, een blad met aantekeningen over de niet-trekkers in het trekformulier van De Bilt leggen en alles tegelijk naar het K.N.M.I. sturen, dat dan alle gegevens wel naar mij zendt. — Lpk.]